

بادوبلور های اوشین، پاندای کونگ فوکار، باب اسفنجی و سوپاسا آشنا شوید

پشت پرده صدای خاطره انگیز شخصیت های محبوب

ZENDEGI - SALAM

ضمیمہ روزانہ روزنامہ خراسان

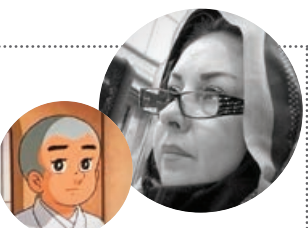
۲۱ سوال ۱۴۳۸ • ۱۶ جولای ۲۰۱۷
یک شنبہ • ۲۵ تیر ۱۳۹۶

人・心・夢

مصطفی میرجانیان - آدم‌هایی هستند که هیچ وقت تصویر و قیافه‌شان را ندیدیم اما با شنیدن صدایشان، احساس می‌کنیم سال‌هاست می‌شناسیمشان. آدم‌هایی با صدایشان زندگی کرده‌ایم و گاهی تصور تماشای یک شخصیت معروف با یک شخصیت کارتونی، بدون آن صدای آشنا برپایمان غیرممکن است. دوبلورها و صدایپیشه‌ها، نقش تأثیرگذاری در ماندگار شدن یک فیلم، سریال یا پویانمایی ایفا می‌کنند و سهم مهمی در ایجاد حس نزدیکی و همدان‌پنداری با شخصیت‌های آن فیلم و پویانمایی دارند و شاید خیلی‌هایمان کنجکاو باشیم آدمی را که به جای شخصیت محبوب سینمایی یا کارتونی‌مان حرف می‌زند بشناییم و بشناسیم. از طرفی، شاید به دلیل همین کنجکاو‌ها، هنر و مهارت دوبلوری، از پرطرفدارترین هنرهای بین‌جوانان و جوانان است و استقبال بیش از شش هزار نفر از فراخوان برنامه استعدادیابی «جادوی صدا» که این روزها از شبکه سه سیما پخش می‌شود، هاد همین موضوع باشد. پرنده «زندگی سلام» امروز، قرار است شما را با دوبلورهای بعضی شخصیت‌های به‌یادماندنی دنیای تصویر آشنا کند و در گفت‌وگو با یک صدایپیشه مطرح کشورمان، چند نکته مهم برای ورود به دنیای دوبله را یادآور شود. با ما همراه باشید.

A collage of various cartoon and animated characters, including Shrek, Garfield, SpongeBob, and Lightning McQueen, set against a background of grayscale images of people. The characters are arranged in a group, with some standing and others sitting or lying down. The background features several grayscale images of people, including a man in a suit and a woman in a hat. The overall theme is a mix of popular culture and entertainment.

تصویر سارا: سعید مرادی

صدای کود کانه،
لطیف، دلنشین

کدوم شخصیت؟ ای کیوسان
دوبلو؟ فریبا شاهین مقدم
حتما ای کیو، مرد کوش را به یاد دارید. پسر بچه ای که در مدرسه استاد بزرگ می خواند و می توانست در زمانی کم، معماهای پیچیده را با روش های ساده، حل کند. دیدیکی این کاراکتر دوست داشتنی که ده سال، با ماجراهایش به ظهرهای جمعه مان رنگ و بوی دیگری بسته شده بود، «فریبا شاهین مقدم» است که متولد ۱۳۳۸، است و زمانی که فقط ۱۵ سال داشت، با شرکت در کلاس های دوبله «کانون» پرورش فکری کودکان و نوجوانان، وارد این حرفه شد و بعد از ده سال به شکل حرفه ای، کار خود را آغاز کرد. دوبله شخصیت ملکه در سریال «افسانه جومونگ»، صداییشنی نقش های «چوین»، «نیکو»، «امکال» و «مهاجران» همه از کارهای به یاد ماندنی فریبا شاهین مقدم است.

صدای خوب، میراث خانوادگی

کدوم شخصیت؟ جودی بوت
دوبلور؟ زهره شکوفنده

امکان ندارد نوجوانان ده سال قبل و حتی حالا، پانامایی «بابا لنگ راز» را به یاد نداشته باشند و «جودی بوت» دوست داشتنی را نناسند. اما پتیم و یحی‌ضاعت که به نهایت، با ازدواج با «جوریس پندلتون» مهربان و ژورنمند که واقع همان بابا لنگ راز است، عاقبت به رخ می‌شود. «زهره شکوفنده» دوبلور جودی بوت، در سال ۱۳۲۹ به دنیا آمده و به خاطر صدای جالب و متفاوت، در بیش از ۲۰۰ اثر جذاب، صداییگی کرده است. او در خانواده‌ای بزرگ شده که همگی دوبلور هستند و پدرش «حمیت شکوفنده» و برادرش «کامبیز شکوفنده» هر دو از صداپیشه‌های موفق بودند و هستند. صداییگی نقش آنجلینا جولی در فیلم «توریست» نقش کیت بلانشت در «مورد عجیب جنابین باتن» و کارمون دیز در فیلم «جعبه»، یکی نیست جز زهره شکوفنده.

یک آدم و این همه صدا؟

کدوم شخصیت؟ باب اسفنجی
دوبلور؟ محمد رضا صولتی

یک اسفنج دریایی مهربان و خوش قلب به اسم باب اسفنجی، یک ستاره دریایی رنگ به نام پاتریک و یک اختاپوس بدبین و بدجنس به اسم یتخاپوس که همگی در کنار هم، در شهری زیر آب به اسم «جیکوبی باتم» زندگی می کنند ماجراهای مجموعه بسیار محبوب باب اسفنجی را رقم می زنند. اما دوبلور همه این ها چه کسی است؟ (محمدرضا صولتی)، دوبلور خلاق شهیدی، صولتی در سال ۱۳۵۴ در مشهد به دنیا آمده، ۲۹ سالگی کار خود را با دوبله فیلم «تاتیانیک» آغاز کرده و پس از بیستون به «انجمن گویندگان جوان»، به شکل حرفه ای به ادامه فعالیت پرداخته است. از دیگر کارهای شاخص و محبوب صولتی به عنوان اسپایشه، می توان به پوینامی «عصر خجندان» و اماشین هاه اشاره کرد. البته در برخی نسخه های باب اسفنجی ابراهیم شفیع (پدر ماموپرنگ در محله گل و بلبل) به جای پاتریک صحبت کرده است.

یک صدای جذاب و نوجوان‌پسند

کدوم شخصیت؟ پاندای کونگ فوکار
دوبلور؟ حامد عزیزی

پو، یک خرس چاقی مهربان است که عاشق کوفته پرتی هایلی است که پدرش، آقای «لک-ک» می‌پزد و با وجود تنبلی و تپلی و شکمویی، یک کونگ فوکار بسیار زبل است. زبل و البته مهربان و لذنازک؛ روحیه ای که بیشتر، به واسطه صدا و لحن دل نشین این شخصیت به ما منتقل شده. صدایش این پاندای دوست‌داشتنی «حامد عزیزی» است. عزیزی در سال ۱۳۵۸ در تهران به دنیا آمده، فعالیتش را با «انجمن گوبندگان جوان تهران» آغاز کرده و پس از مدتی به «سندیکا گوبندگان» ملحق شده و حسایی درخشان او، عزیزی به دلیل جسور بودن، پسند صدایش، صدایش پویانمایی ها و فیلم های زیادی بوده که از میان آن ها «هری پاتر»، «گارفیلد» و «اسکار» در کارتون «شیرشاه» از برجسته ترین کارهای او است.

صدایی لطیف، موقر و مظلوم

چه شخصیتی؟ اوشین
دوبلور: «مریم شیراز، قهیمه راستکار
خیلی ها هنوز سریال «سال های دور از
خانه» را به یاد دارند. سریالی که داستان
زندگی زنی به نام «اوشین تاناگورا» را
از دوران آشوتک تا نوجوانی و جوانی
و میناسالی که اوست تعریف می کرد و در
سال های پختن از تلویزیون ایران،
مردم را حسابی همراه و متاثر کرده
بود. صدای اوشین در زمان دوبله
نوجوانی و جوانی را «مریم شیراز» و
در دوران ببری «قهیمه راستکار» دوبله
کرده بودند. شیراز، دوبلور و گوینده
رادیو متولد ۱۳۲۸ در تهران است که
صدایشی شخصیت «سهرن اوشین» را
یک ماهی بزرگ بنفش یا چشم های
بسیار درشت در جزیره ناشناخته را هم
در کارنامه خود دارد. قهیمه راستکار هم
متولد ۱۳۱۱ در تهران بود که علاوه بر
حرفه اصلی اش، بازیگری را هم تجربه
کرده و صدایشی که او به جای مرحوم
«حمید ششینی» در سریال «پدرسالار»
فراموش شده است، راستکار در سال
۹۱ و در سن ۸۰ سالگی درگذشت.

صدای جنتل‌من‌های جذاب

چه شخصیتی؟ آن دلون، آل پاپیونو
دولورو؟ خسرو شرواشی
«خسرو شرواشی» در دهه های ۷۰
و ۸۰، دولورو بافت و همیشه آن
«ون»، هنرپیشه هالیوودی و محبوب
بوده و در سال های اخیر هم به دولورو
ثابت بازیگران نظیر «آل پاپیونو»
«استیسن هافمن»، «امیتاب باجان»
«ابرت دنیرو» و «نیکلاس کیج»
تبدیل شده است؛ چوری که تصویر
این بازیگران با صدای او گره خورده
و تصور دیدن این چهره ها بدون
و لحن همیشگی شان، سخت است.
خسروشاهی که یکی از سرشناس
ترین دولوروها و مدیران دولورای ایران
است، در سال ۱۳۲۰ به تهران به دنیا
آمده و از سال ۱۳۴۰ وارد حرفه دوبله
شده است. تعداد کارهای ماندگار
خسروشاهی به حدی زیاد است که
انتخاب و یادآوری شان کمی سخت
است؛ وکیل مدافع شیطان، کریم
علی کریم، بی‌خوابی، پدرخوانده
و... همه از آثار خسروشاهی به عنوان
صداییشه است.

صدای مناسب چشم‌بادامی‌ها

کدوم شخصیت؟ جومونگ
دولور؛ علیرضا باشکندی

هر چند سال یک بار، بخش یک سریال از تلویزیون با استقبال بسیار زیادی همراه می شود. یک دوره سریال «یانگو» (افسانه جومونگ) که این آخری، جزو برطرصدترین سریال های کره ای تلویزیون بود. شاید برایتان جالب باشد بدانید دولور شخصیت جومونگ، چه کسی بود؟ «علیرضا باشکندی» متولد ۱۳۴۶ در بندر انزلی است و در ۲۳ سالگی و پس از قبولی در تست دولوری، کار حرفه ای خود را در صدا و سیما شروع کرده است. علیرضا مدو وایژا سریال جومونگ بوده و با حفظ همین سمت، خودش هم دست به کار می شود و به جای شخصیت جومونگ حرف می زند. بد نیست بدانید جومونگ صدای او، انگ نقشب قلی چشم بادامی هاست و صدایش روی شخصیت های کره ای، خوب می نشیند. چه جومونگ باشد، چه «یانگو چون» در «افسانه شجاعان» و چه «هویول» در «امپراتور باها».

«جلال مقامی»، دوپلور کھنہ کار کشورمان در گفت و گویا «زندگی سلام»

چطوری دوبلور بشوم؟

«جلا مقامی» از صدایشه های باتجربه و محبوب کشورمان است که در گفت و گو با زندگی‌سلا، توصیه های مهمی خطاب به علاقه‌مندان به دنیای دوبله دارد که با هم بخوانیم: (در قدم اول باید در نظر داشته که دوبله، هنری ذاتی است و مانند فردی که صدای خوبی دارد، با کمی آموزش می‌تواند یک خواننده خوب بشود، دوبلر هم باید توانایی و استعداد دبلویری را در ذات خود داشته باشد. انعطاف صدا، مهم ترین معیار دبلور است. منظور از انعطاف این است که در انعطاف حالت، هاء، تیه‌ها و سن و سال‌های مختلفی را بیان کند. داشتن یک صدای زیبا و خوب، خیلی مهم نیست. مهم این است که فرد بتواند هیجانات مختلف را با صدایش بروز دهد. بهترین کار برای این که فردی متوجه شود دوبله چیست، این کار دارد؛ این است که یک استاد کار را بخواهد از او تست بگیرد و در این باره نظر بدهد. لازم است تاکید کنم علاقه‌مندان آرزای ورود حرفه‌ای به دنیای دوبله، به هیچ وجه به کلاس های خصوصی اعتماد نکنند. کلاس های خصوصی ممکن است برای تمرین و بالا بردن تسلط بیان مفید باشد اما برای ورود حرفه‌ای این حوزه هیچ کمکی نمی‌کنند. علاقه‌مندان باید برای انجام تست، به واحد دوبلاژ صدا و سیما یا مراکز استان خود مراجعه کنند و در آن جا دبلوران را، سابقه، همه تست را و از آن ها بگیرند. معمولا هر سال برای افراد منتخب، دوره های آموزشی برگزار می‌شود و آن ها که موقع مناسب این دوره هستند، می‌توانند قوت و فن این هنر را یادگیرند و کارشان را به شکل حرفه‌ای شروع کنند و ادامه دهند.

صدای و ستالژیک

کدوم شخصیت؟ جیمبو
دوبلو؟ مهوش افشاری

کارتون «جیمبو» هواپیمای کوچولو و بزرگ با ماجرای بامزه، برای بیشتر ما یادآور خاطرات دور و حال و هوای نوستالژیک دهه ۷۰ است و هنوز هم با شنیدن تیتراژش که با صداهای مختلف، نام جیمبو را چند مرتبه تکرار می‌کرد، لبخند روی لبمان می‌نشیند. صدایش که کارتونی جیمبو، «مهوش افشاری» بود. افشاری در سال ۱۳۳۴ در تهران به دنیا آمد و در ۱۶ سالگی به دنیای دوبله وارد شد. دوبله شخصیت‌های «دوروتی» در پوینمایی زبانی «آرتور» و همین‌طور «موشکا» در پوینمایی «میشکا و موشکا» از جمله کارهای فراوانش نشدنی مهوش افشاری است.

صدای نوجوانانه،
جدی، مصمم

چه شخصیتی؟ سوپاسا
دوبلور؟ ترکس فولادوند
کارتون «سوپاسا» یکی از معروف ترین و پرطرفدارترین پویانمایی های ساخت ژاپن بود که از تلویزیون بیشتر کشورها دنیا پخش می شد و حتی از جمله دلایل فولادیتش شدن دندان های استاره های فوتبال دنیا بوده! «سوپاسا» شخصیت اصلی این کارتون بود که در ایران هم علاقه مندان بسیار زیادی داشت و با صدای «ترکس فولادوند» جان می گرفت و قابل باور می شد. فولادوند در سال ۱۳۴۵ در تهران به دنیا آمده و در ۳۱ سالگی، فعالیت حرفه ای اش را در زمینه دوبله آغاز کرده و به گفته خودش، به اصرار همکاران، دوبله شخصیت سوپاسا را قبول کرده، اما بعدها از این کار نه تنها پشیمان نشده که راضی و خوشحال هم بوده.

صدای شوخ و باهوش

چه شخصیتی؟ لوک خوش شانس
دوبلور؟ منوچهر والی زاده

«منوچهر والی زاده» دوبلوری است که اگرچه نقش های سینمایی و تلوویزیونی را دوبله کرده، ولی به قول خودش: «فوتی مردم صدایش را می شنوند، سریع به یاد لوک خوش شانس می افتند.» لوک خوش شانس، همان کابوی خوش قلب و خوشحالی که بعد از هر شلیک، مفت تیرش را فوت می کرد و شهر به شهر به دنبال برادران واکسین و قد و نیم قد دالتون نبود و خرابی زاده با آن صدای دل نشین که ترکیبی از هوش و شیطنت بود، به این کاراکتر جان می داد. والی زاده در سال ۱۳۱۹ ق در تهران به دنیا آمد و علاوه بر دوبلوری و مدیر دوبلژی، تجربه بازیگری هم در کارنامه هنری اش دارد. او به خاطر طراوت و آهنگی که در صدایش موج می زند، در بیشتر کارها به جای جوان می صحبت می کند.

یک صدای خاص برای یک شخصیت خاص

کدام شخصیت؟ دیدی دوبلور؟ حسین عرفانی

«دیدی» کسی که کاراکتر آلمانی است که فیلم هایش در زمان پخش، علاقه‌مندان زیادی در همه کشورهای دنیا پیدا کرد و قطعا یکی از عواملی که تاثیر زیادی بر دیده شدنش در ایران داشت، صدا و احیای نامش بود. ولی صاحب این صدا ای بامزه چه کسی بود؟ کسی که به جای شخصیت دیدی حرف زده، «حسین عرفانی» است. عرفانی در سال ۱۳۲۱ در تهران به دنیا آمده و در ۱۹ سالگی دوبلوری را آغاز کرده است. او در طول مدت کارش به عنوان دوبلور، اجرا و بازیگری به تهرجه برده. عرفانی به خاطر صدای خاصش، به جای شخصیت‌های معروف زیادی در دنیای تصویر، حرف زده که شخصیت «پیترا اوتول» در روستا عربستان از به نامدانی ترین کارهای اوست.

صدایی خوش‌دار اما مهربان

کدوم شخصیت؛ شرک
دوبلور؛ محمدرضا علمبردانی
پویانمایی «شرک» از همان ابتدا که اسکران شد، طرفداران زیادی پیدا کرد و علاقه‌مندان این غول سبز دوست‌داشتنی و ماجراجواش، تنها بیست‌ها نبودند و بزگ ترها هم به دلیل جاذبیت هایش، جلوی تلویزیون محبوب شدند. این فیلم که جایزه اسکار بهترین پویانمایی را هم کسب کرده، برای ما ایرانی‌ها با دوبله و صدای دلنشین محمدرضا علمبردانی به یاد ماندنی شده. علمبردانی در سال ۱۳۵۵ به دنیا آمده و مدرک کارشناسی تئاتر و بازیگری دارد و تاکنون به عنوان دوبلور در بسیاری از پویانمایی‌های مطرح، صدایشگی کرده است. صدایشگی تمام شخصیت‌های مجموعه «دیرین دیرین» هم که این روزها یکی از پویانمایی‌های جالب و پرمشاهده کشورمان است، از دیگر کارهای موفق اوست.